

مفروضات کلی در پیشبین نرخ سود با مدل عرضه و تقاضای پول

تقاضای واحدهای تجاری برای وام را میتوان با ارزیابی برنامه‌های آتی آنها برای توسعه شرکت و شرایط آینده اقتصادی پیشبینی کرد.

$$ND = D_A - S_A = (D_n + D_b + D_g + D_m + D_f) - (S_n + S_b + S_g + S_m + S_f)$$

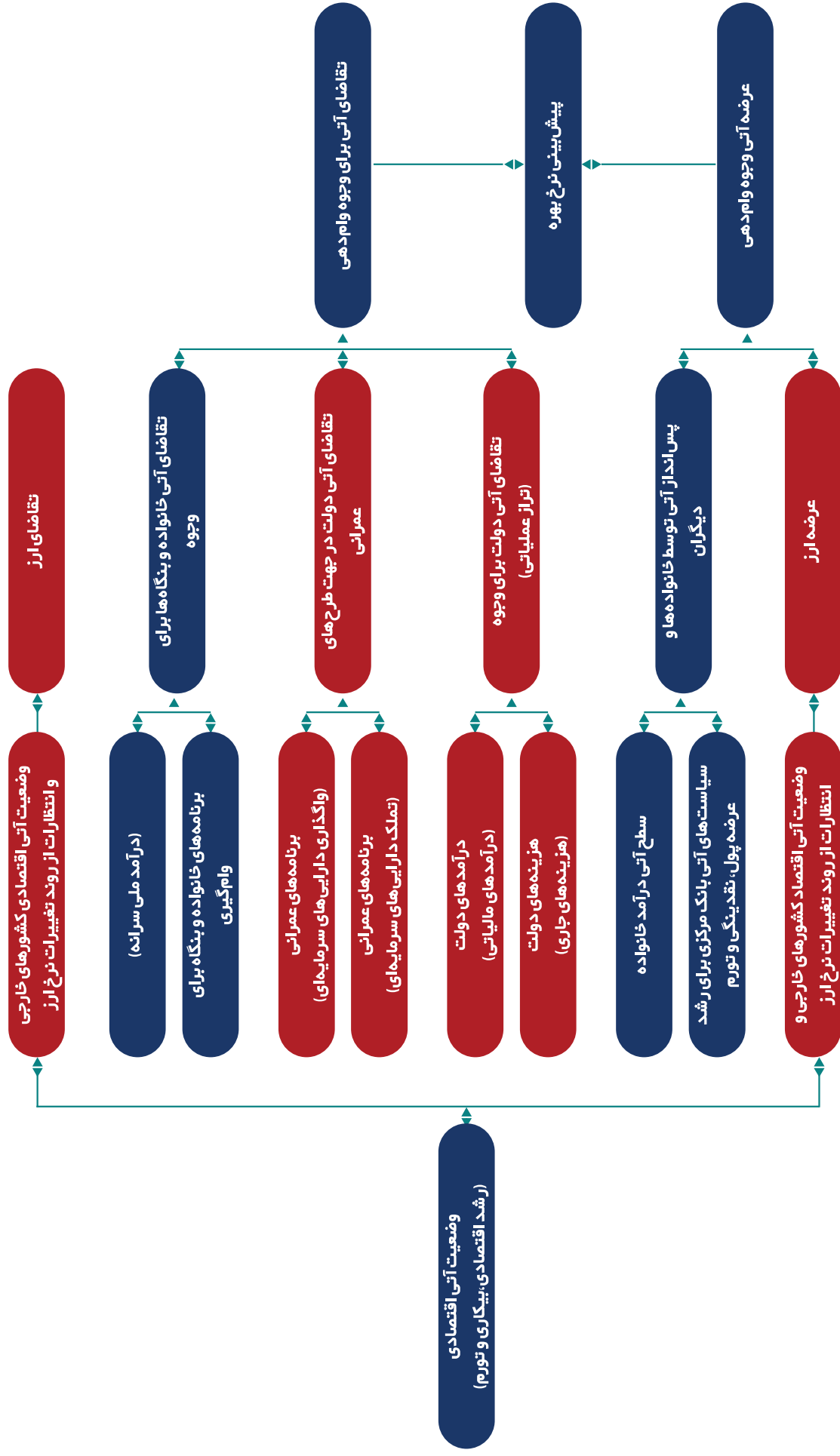
عرضه وجوه وام‌دهی برای خانواده‌ها	S_n	تقاضا خانواده‌ها برای وام	D_n
عرضه وجوه وام‌دهی توسط واحدهای تجاری	S_b	تقاضا واحدهای تجاری برای وام	D_b
عرضه وجوه وام‌دهی توسط دولت	S_g	تقاضا دولت برای وام	D_g
عرضه وجوه وام‌دهی توسط شهرداری	S_m	تقاضا شهرداری برای وام	D_m
عرضه وجوه وام‌دهی توسط خارجی‌ها	S_f	تقاضا خارجی‌ها برای وام	D_f

- سپرده بانک‌ها و موسسات اعتباری در بانک مرکزی
- سپرده‌های بخش دولتی در بانک مرکزی
- سپرده‌های بخش غیردولتی در بانک‌ها
- وام‌ها و سپرده‌های بخش دولتی در بانک‌ها
- تملک دارایی‌های مالی - بازپرداخت اوراق مشارکت
- بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی
- بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی
- بدهی بخش دولتی به بانک‌ها
- بدهی بخش غیردولتی به بانک‌ها
- واگذاری دارایی‌های مالی - فروش اوراق مشارکت

دکتر مهدی رامشگ

مدیر مشاوره خدمات مالی

عوامل غیر مستقیم تاثیر نرخ بهره

عوامل مستقیم تاثیر نرخ بهره

۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	تقاضای وجوه
۱۳۵	۲۲۳	۲۱۹	۳۱۴	۳۵۰	۴۲۶	۵۲۰	۵۷۶	۵۲۸	بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی
۱۶۹	۳۳۰	۴۱۸	۴۸۸	۶۰۳	۸۵۸	۸۳۶	۹۹۷	۱,۳۲۰	بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی
۲۳۰	۳۳۱	۴۲۰	۵۹۶	۷۶۰	۱,۰۴۰	۱,۲۱۸	۱,۶۲۱	۲,۰۵۸	بدهی بخش دولتی به بانک‌ها
۲۱۳۷	۲,۹۲۹	۳,۵۱۷	۴,۱۳۹	۵,۴۰۸	۶,۳۰۹	۸,۰۶۲	۹,۱۷۷	۱۰,۹۱۸	بدهی بخش غیردولتی به بانک‌ها
۱۱	۳۸	۳۰	۳۴	۷۴	۸۷	۲۱۹	۶۲۸	۶۰۱	واگذاری دارایی‌های مالی
۲,۶۸۲	۳,۸۵۱	۴,۶۰۴	۵,۵۷۱	۷,۱۹۵	۸,۷۲۰	۱۰,۸۵۵	۱۲,۹۹۹	۱۵,۴۲۵	جمع
۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	عرضه وجوه
۳۷۳	۴۰۰	۴۵۴	۶۰۴	۷۹۳	۸۹۰	۱,۰۷۷	۱,۳۱۳	۱,۶۰۵	سپرده بانک‌ها و موسسات اعتباری در بانک مرکزی
۱۸۳	۲۳۷	۲۹۲	۲۶۸	۳۱۱	۳۹۲	۳۳۸	۳۷۴	۴۷۰	سپرده بخش دولتی در بانک مرکزی
۲۱۶۴	۲,۷۲۴	۳,۲۷۹	۴,۲۷۷	۶۰۶۱	۷,۴۷۲	۹,۸۰۱	۱۲,۱۴۱	۱۴,۸۵۷	سپرده بخش غیردولتی در بانک‌ها
۱۱۷	۱۲۶	۱۰۸	۱۴۰	۳۱۴	۳۷۸	۲۹۷	۲۴۱	۲۷۲	وام‌ها و سپرده‌های بخش دولتی در بانک‌ها
۲۱	۱۴	۵	۱۳	۳۵	۲۷	۳۸	۳۷۲	۳۲۹	تملك دارایی‌های مالی
۲,۸۵۸	۳,۵۰۱	۴,۱۳۸	۵,۳۰۲	۷,۵۱۴	۹,۱۵۹	۱۱,۵۵۱	۱۴,۴۴۱	۱۷,۵۳۳	جمع
۹۴%	۱۱۰%	۱۱۱%	۱۰۵%	۹۶%	۹۵%	۹۴%	۹۰%	۸۱%	نسبت تقاضا به عرضه

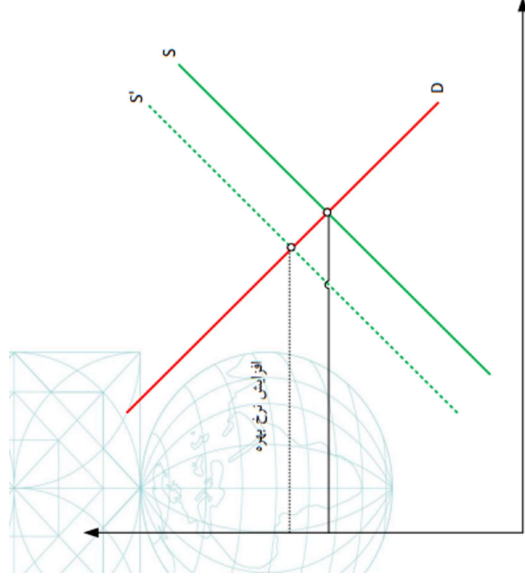
جدول بالا نشان‌دهنده میزان عرضه و تقاضای وجوه وام دهی از سال ۱۳۸۸ تا سال ۱۳۹۶ است که در سال ۱۳۹۶ معادل ۸۸ درصد شده است و این در حالی است که نسبت تقاضا به عرضه به طور متوسط طی سالهای ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۵ برابر ۹۶ درصد و به عبارتی دارای تعادل نسبی بوده است.

پس بنابراین با توجه به مطالب ارائه شده نرخ سود سپرده‌گذاری در طی سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ معادل ۱۵ درصد از سوی بانک مرکزی بوده است و مطابق با جدول قبلی میتوان اذعان نمود که نرخ بهره در سال ۱۳۹۶ تعادلی نمی‌باشد و می‌بایست یکی از سیاست‌های زیر در نظر گرفته شود تا این نسبت به یک نزدیک تر گردد.

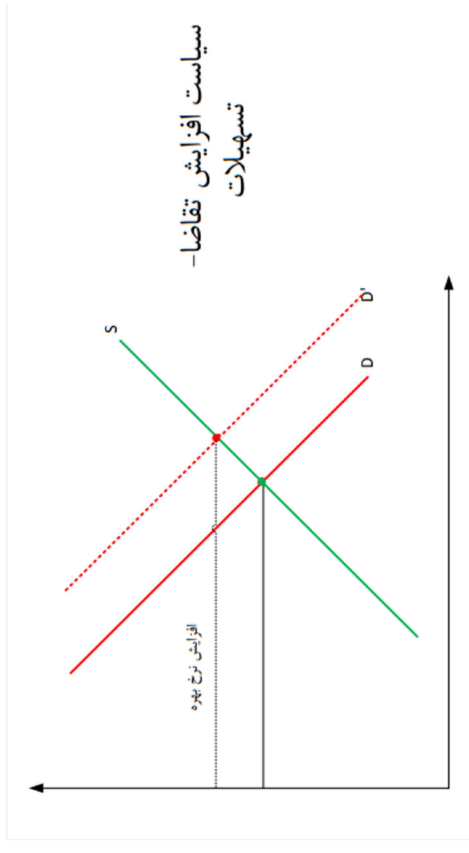
- سیاست کاهش عرضه (سپرده‌گذاری)

- سیاست افزایش تقاضا (تسهیلات)

همانگونه که مستحضر می‌باشید با توجه به پیگیری هر یک از این دو سیاست، مطابق اشکال زیر، نرخ سود افزایشی خواهد شد. بنابراین با بررسی روند سال ۱۳۹۶ می‌توان مشاهده نمود که در آن سال شاهد افزایش عمومی نرخ سود در اقتصاد بوده‌ایم.

سیاست کاهش عرضه -
سپرده گذاری

سیاست افزایش تقاضا -
تسهیلات

تقاضای وجوه	۱۴۰۲-۱۱	۱۴۰۲-۰۵	۱۴۰۲-۰۴	۱۴۰۲-۰۳	۱۴۰۲-۰۲	۱۴۰۲-۰۱	۱۴۰۱-۱۲	۱۴۰۱-۰۹	۱۴۰۱-۰۶	۱۴۰۱-۰۳	۱۲- ۱۴۰۰	۱۴۰۰-۰۶	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷
بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی	۳,۹۰۲	۲,۸۵۱	۲,۸۲۹	۲,۷۸۱	۲,۸۱۳	۲,۷۸۹	۲,۷۲۵	۲,۳۶۳	۲,۲۳۲	۲,۰۸۳	۱,۷۹۱	۱,۹۲۷	۱,۴۹۳	۱,۵۵۸	۹۵۸
بدهی بانکها به بانک مرکزی	۶,۸۲۱	۵,۰۰۳	۴,۴۴۹	۳,۹۳۳	۴,۰۲۵	۳,۵۵۵	۳,۹۱۲	۲,۷۲۴	۱,۶۶۰	۱,۴۵۰	۱,۴۶۳	۱,۲۷۳	۱,۱۷۱	۱,۱۰۶	۱,۳۸۱
بدهی بخش دولتی به بانکها	۱۳,۰۹۶	۸,۵۵۷	۸,۲۴۳	۸,۰۷۶	۷,۹۵۱	۷,۸۵۵	۷,۹۳۲	۵,۵۵۸	۵,۷۷۹	۵,۰۹۱	۴,۷۷۱	۴,۵۹۲	۴,۱۱۶	۳,۰۰۶	۲,۳۶۷
بدهی بخش غیردولتی به بانکها	۶۴,۴۱۴	۵۵,۵۳۶	۵۴,۰۳۳	۵۲,۹۳۷	۵۱,۸۴۹	۵۱,۳۱۲	۵۰,۹۳۴	۴۵,۴۴۳	۴۰,۹۸۶	۳۷,۶۰۶	۳۵,۷۸۵	۲۹,۰۳۷	۲۴,۰۶۵	۱۶,۲۲۰	۱۳,۱۲۶
وگذارانی داراییهای مالی	۲,۹۴۰	۲,۹۴۰	۲,۹۴۰	۲,۹۴۰	۲,۹۴۰	۲,۹۴۰	۱,۳۰۰	۱,۳۰۰	۱,۳۰۰	۱,۳۰۰	۳,۵۸۰	۲,۹۸۵	۱,۷۴۰	۱,۶۹۸	۹۵۰
جمع	۹۱,۱۷۳	۷۴,۸۸۷	۷۲,۴۹۴	۷۰,۶۶۷	۶۹,۵۷۸	۶۸,۴۵۱	۶۶,۵۳۳	۵۷,۱۱۸	۵۱,۶۲۷	۴۷,۲۶۰	۴۷,۴۰۰	۳۹,۸۱۴	۳۲,۵۸۵	۲۳,۱۸۸	۱۸,۷۸۲
عرضه وجوه	۱۴۰۲-۱۱	۱۴۰۲-۰۵	۱۴۰۲-۰۴	۱۴۰۲-۰۳	۱۴۰۲-۰۲	۱۴۰۲-۰۱	۱۴۰۱-۱۲	۱۴۰۱-۰۹	۱۴۰۱-۰۶	۱۴۰۱-۰۳	۱۲- ۱۴۰۰	۱۴۰۰-۰۶	۱۳۹۹	۱۳۹۸	۱۳۹۷
سپرده بانکها و موسسات اعتباری در بانک مرکزی	۹,۰۲۸	۸,۰۸۹	۷,۷۹۱	۷,۶۶۷	۷,۶۵۸	۷,۴۴۸	۷,۱۸۰	۶,۵۶۰	۵,۸۸۴	۵,۴۲۹	۵,۰۶۴	۴,۳۶۷	۳,۷۸۶	۲,۸۲۷	۲,۰۵۱
سپرده بخش دولتی در بانک مرکزی	۴,۲۳۲	۳,۵۵۰	۳,۶۹۶	۳,۵۳۲	۳,۶۹۵	۴,۱۲۸	۴,۷۱۱	۲,۹۱۳	۲,۵۰۴	۱,۹۴۳	۲,۶۷۴	۱,۹۲۷	۱,۷۸۱	۱,۰۰۲	۶۶۶
سپرده بخش غیردولتی در بانکها	۷۶,۵۰۹	۶۷,۳۱۶	۶۵,۷۲۸	۶۴,۶۶۰	۶۳,۵۰۹	۶۲,۹۵۲	۶۲,۱۵۱	۵۸,۰۳۹	۵۵,۰۳۱	۵۰,۱۸۸	۴۷,۴۶۰	۳۹,۹۴۸	۳۴,۰۲۶	۲۴,۱۱۰	۱۸,۲۸۱
وامها و سپردههای بخش دولتی در بانکها	۴۵۸	۴۶۶	۴۷۸	۴۸۴	۵۸۲	۴۶۰	۴۶۳	۴۳۹	۴۷۵	۴۵۸	۴۶۳	۴۶۹	۳۳۶	۳۶۴	۲۴۹
تملك داراییهای مالی	۲,۰۱۰	۲,۰۱۰	۲,۰۱۰	۲,۰۱۰	۲,۰۱۰	۲,۰۱۰	۱,۳۵۰	۱,۳۵۰	۱,۳۵۰	۱,۳۵۰	۱,۳۷۰	۱,۰۰۳	۴۷۰	۴۷۱	۵۹۶
جمع	۹۲,۲۳۷	۸۱,۴۳۱	۷۹,۷۰۳	۷۸,۳۵۳	۷۷,۴۵۴	۷۶,۹۹۸	۷۵,۸۵۵	۶۹,۳۰۱	۶۵,۲۴۴	۵۹,۳۶۸	۵۷,۰۳۱	۴۷,۷۱۴	۴۰,۳۹۹	۲۸,۷۷۴	۲۱,۸۱۳
نسبت تقاضا به عرضه	۹۹%	۹۲%	۹۱%	۹۰%	۹۰%	۸۹%	۸۸%	۸۲%	۷۹%	۸۰%	۸۳%	۸۳%	۸۱%	۸۱%	۸۶%

با توجه به جدول بالا نسبت تقاضا به عرضه وجوه طی سال ۱۴۰۰، روند کاهشی داشته است که این روند کاهشی در سال ۱۴۰۲ به دلیل تغییر نرخ سود (افزایش نرخ سود) افزایش داشته است. همانطوری که مشاهده می شود و براساس گزارش بانک مرکزی در بهمن ماه ۱۴۰۲، این نسبت به بالاترین حد خود و نزدیک به ۱۰۰ درصد رسیده است که نشان دهنده بالاترین حد نرخ سودهای بانکی طی چندین سال اخیر به شمار می آید و پیشبینی میشود که طی ماههای آتی چشم انداز افزایشی برای نرخ سود وجود نداشته باشد.